

Economia

CONCEPTOS CLAVE

OBJETO DE ESTUDIO Y MÉTODO

La economía estudia:

- Relaciones entre agentes económicos;
- Formas de producción, distribución y consumo;
- Localización de recursos y sus asignaciones;
- Medios necesarios para satisfacer necesidades.

MÉTODO CIENTÍFICO:

- Observación
- Inducción
- Deducción y
- Comprobación.

MODO DE PRODUCCIÓN

Forma en que se organizan la fuerza de trabajo y los medios de producción para generar, distribuir y consumir bienes y servicios que satisfacen necesidades de la sociedad en un momento histórico determinado.

- COMUNIDAD PRIMITIVA
- MODO ASIÁTICO
- ESCLAVISMO

- FEUDALISMO
- CAPITALISMO
- SOCIALISMO

ECONOMÍA DE:

- Mercado
- Centralizada
- Mixta

DESARROLLO DEL PENSAMIENTO ECONÓMICO

PRECURSORES

- Hesíodo
- Platón
- Aristóteles
- Demócrito
- Sócrates

- Santo Tomás de Aquino
- Mercantilismo
- Escuela fisiócrata
- Escuela clásica
- Socialismo científico

- Marginalismo
- Escuela Neoclásica
- Keynesianismo
- Estructuralismo
- Neoliberalismo

PAPEL DEL ESTADO EN LA ECONOMÍA

Microeconomia i Macroeconomia

- Microeconomia: És la part de l'economia que estudia el comportament dels consumidors, les empreses i les indústries.
- Macroeconomia: És la part de l'economia que estudia el funcionament de l'economia de forma global; s'intenta obtenir una visió simplificada d'aquesta.

L'activitat econòmica és el conjunt d'activitats fetes per l'ésser humà per satisfer les seves necessitats:

- Produir béns (distribuir-los i vendre'ls)
- Prestar serveis

QUÈ ÉS L'ECONOMIA?

Sota aquest nom agrupem el conjunt d'activitats que s'ocupen de l'administració o l'ús dels recursos existents, per tal de satisfer les necessitats de les persones i dels grups socials.

Hi ha necessitats bàsiques (alimentació, casa, seguretat, educació...) i d'altres que no ho són (entreteniment, oci...)

Hi ha bens econòmics materials (una casa, el menjar, la roba, un cotxe...)

Tot allò que serveix per satisfer alguna necessitat és un **BÉ ECONÒMIC**

Altres bens no són materials: una classe d'anglès, una consulta mèdica...
Són SERVEIS

COM ES PRODUEIXEN ELS BENS?

Mitjançant els **FACTORS DE PRODUCCIÓ** que són:

- RECURSOS NATURALS
- RECURSOS HUMANS
- i
- CAPITAL

Tot treball encaminat a produir un bé econòmic és

UNA ACTIVITAT ECONÒMICA

QUÈ ÉS L'ACTIVITAT ECONÒMICA?

OBTENCIÓ DE BÉNS I SERVEIS

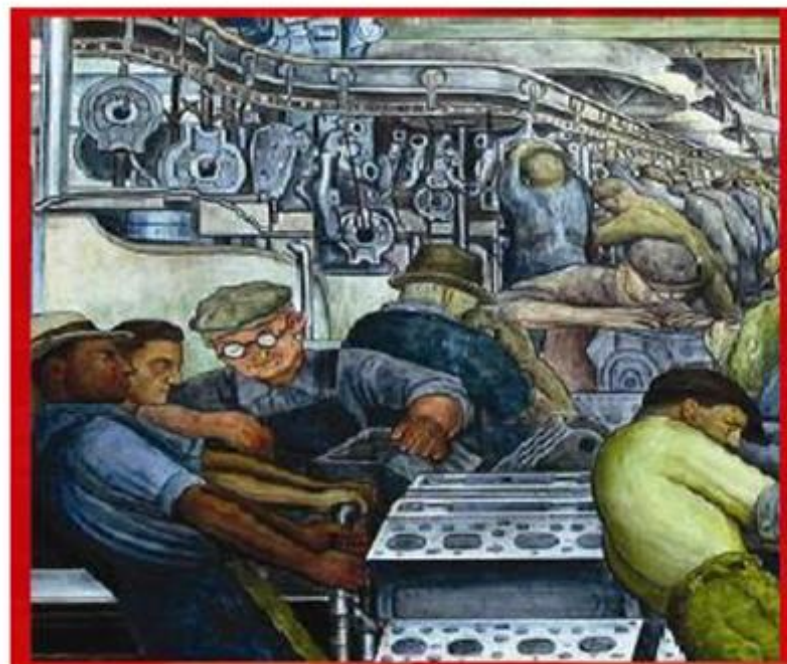
SATISFACCIÓ DE NECESSITATS

FASES

PRODUCCIÓ

DISTRIBUCIÓ

CONSUM

ELS SECTORS ECONÒMICS

SECTOR PRIMARI

- Obtenció d'aliments i matèries primeres del medi natural
- Agricultura, ramaderia, pesca, explotació forestal

SECTOR SECUNDARI

- Transformació de matèries primeres en productes elaborats
- Indústria, construcció, fonts d'energia...

SECTOR TERCIARI

- Prestació de serveis, no fabriquen bens materials
- Comerç, transport, educació, sanitat...

Societats tradicionals

Societats desenvolupades

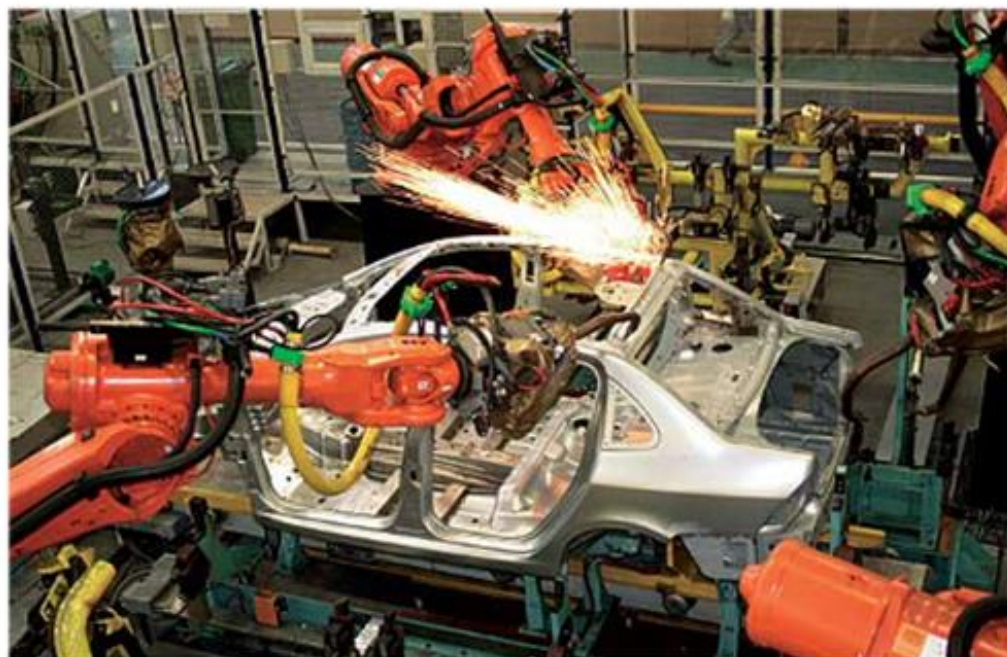
El procés productiu

- La producció de béns i serveis:
 - béns de consum o finals
 - béns de producció o intermedis
 - Serveis
- Comercialització
 - Distribució
 - Venda (a l'engròs o al detall)
- Consum

- **Béns de consum o finais:**

Béns de producció o intermedis:

Serveis: educació, sanitat, transports públics, informació (TV, radio, Internet,...)

Comercialització: distribució i venda

Consum: es la compra de béns i serveis.

Factors productius

Per poder produir béns i serveis es necessita:

Recursos naturals

Treball

Capital

Tecnologia

Recursos naturals

Un recurs és un bé natural que pot tenir algun interès per l'ésser humà

N'hi ha de dos tipus:

Renovables (la llum solar, la força del vent o la força hidràulica)

No renovables (vegetació, petroli, urani, minerals, animals, aigua dolça)

Treball

És qualsevol activitat humana que serveix per produir béns i subministrar serveis

El resultat depèn de:

La formació del treballador, l'experiència i el talent, l'organització que s'aplica en la producció i la tecnologia

Treball segons qui contracta:

Treball per compte d'altri

Treball autònom

- Regulació de l'activitat laboral (edat mínima per treballar, salari mínim)
- Contracte de treball: negociació de les condicions de treball.

Contracte indefinit

Contracte temporal

- https://www.oficinadetreball.gencat.cat/socweb/export/sites/default/socweb_ca/empreses/orient_contractacio/tipus_contractes.html
- <http://www.barcelonesjove.net/sites/default/files/filelibrary/8.pdf>

Capital

Recursos no naturals que es fan servir en la producció i en la distribució.

Tipus de capital:

- Físic – béns de capital (elements materials)
- Humà (formació, qualificació i experiència dels treballadors)
- Financer (diners propis, préstecs, subvencions...)

La tecnologia

Procediments utilitzats per produir béns i serveis.

Tipus:

- Producció manual
- Producció mecanitzada
- Producció tecnificada

Avantatges: productivitat i estalvi de costos

Inconvenients: preu, segons el tipus d'activitat, desaparició llocs de treball, marginació països pobres...

A. ELS RECURSOS NATURALS

- Obtinguts de la natura
- Recursos renovables
- Recursos no renovables
- Adequada gestió

Ana Isabel Bernabeu Soler - Geografía 3º de

B. EL CAPITAL

- Capital físic
 - Elements materials
- Capital humà
 - Formació dels treballadors
- Capital financer
 - Diners necessaris
 - Inversions, subvencions i préstecs

C. LA TECNOLOGIA

- Tipus:
 - Producció manual
 - Producció mecanitzada
 - Producció robotitzada
- Augment de productivitat
- R+I+D: Cost elevat
- Tecnificació variable
- Pèrdua de llocs de treball
- Marginació de països pobres

D. EL CONEIXEMENT I EL "SABER FER"

- Coneixement suposa creixement econòmic
- Centres educatius i d'investigació
- "Saber fer": Coneixements pràctics

E. EL TREBALL

- Activitat humana física i intel·lectual
- Procés productiu
- Font d'ingressos per a la població
- Productivitat del treballador

Agents econòmics

- **Els agents econòmics:**
- Són les persones, grups i institucions que intervenen en el funcionament de l'activitat econòmica. És a dir, els que s'encarreguen de produir, intercanviar i consumir. N'hi ha 3 d'essencials:
 - Les famílies
 - Les empreses
 - L'Estat

Les famílies

Són un dels principals agents econòmics. Són alhora les unitats elementals de consum i les propietàries dels recursos productius.

Béns de consum a la llar^M Catalunya.

[Altres temes](#) | [Àmbits del Pla territorial](#) | [Afegir al cistell](#) | [Contingut del cistell](#) | [Fer preferit](#) | [Ajuda](#)

Any	Video reproductor	DVD	Càmera de video	Equip de música amb reproductor de CD	TV de pagament	Ordinador	Connexió a Internet
2006	4.337,87	4.652,53	2.128,25	4.462,18	1.364,94	3.753,33	2.891,53

Unitats: Milers de persones.

Font: Idescat i Iermb. Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població

Béns de consum a la llar^M Catalunya.

[Altres temes](#) | [Àmbits del Pla territorial](#) | [Afegir al cistell](#) | [Contingut del cistell](#) | [Fer preferit](#) | [Ajuda](#)

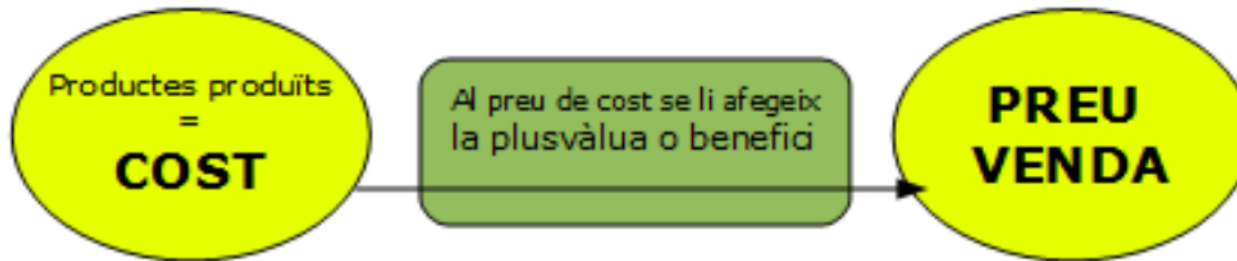
Any	Consola de videojocs	Telèfon fix	Telèfon mòbil a la llar	Telèfon mòbil propí	cotxe	Moto o motocicleta
2006	1.924,52	5.266,96	5.471,93	4.725,41	4.866,16	1.126,55

Unitats: Milers de persones.

Font: Idescat i Iermb. Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població

Les empreses

Són l'agent principal de producció i distribució.

Una empresa és la unitat econòmica que per mitjà del treball i el capital, fabrica i distribueix béns i serveis.

http://ioc.xtec.cat/materials/FP/Materials/0201_GAD/GAD_0201_M10/web/html/WebContent/u1/a1/continguts.html

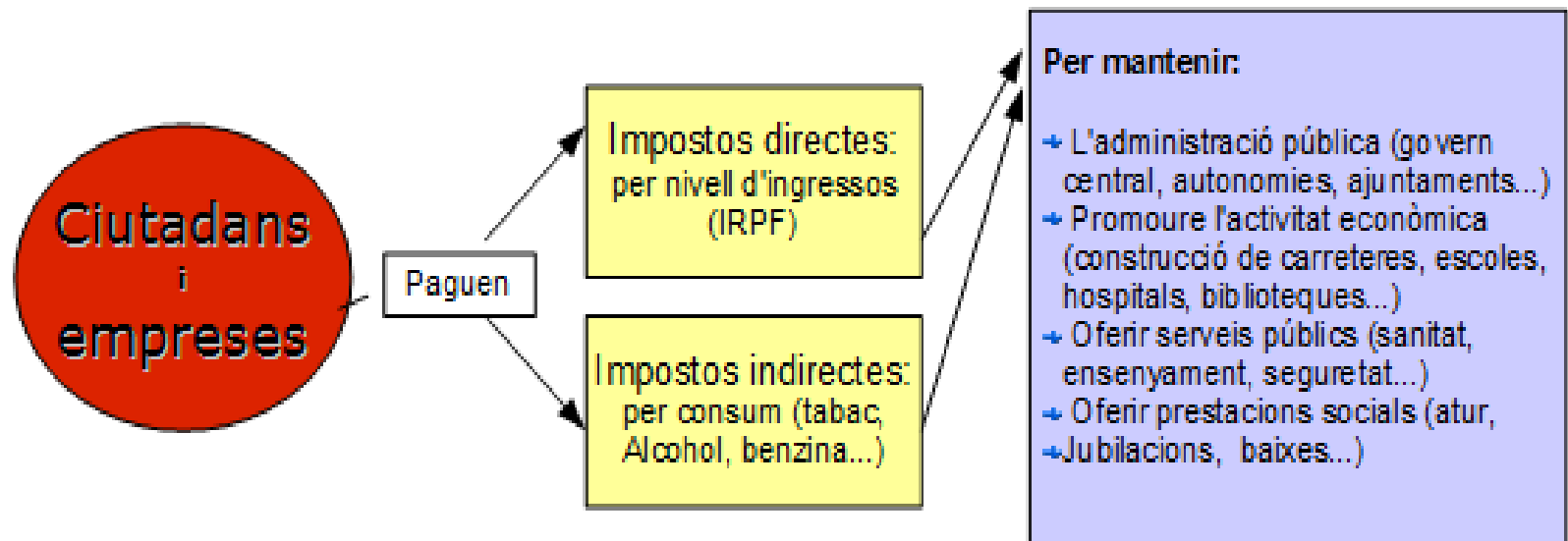
https://sites.google.com/site/algarbtecnoreculls/TI11011/bloc1/apartat1_3

Les empreses es classifiquen:

- *Segons la seva dimensió:*
Grans, mitjanes, petites i microempreses
- *Segons la seva activitat:*
Sector primari (agricultura, ramaderia, pesca i silvicultura)
Sector secundari (indústria i construcció)
Sector terciari (serveis)
- *Segons la propietat:*
Privades
Públiques
- *Segons el capital:*
Individual
Societats (cooperatives, SL, S.A...)

■ L'Estat o sector públic:

- L'últim dels agents econòmics és l'Estat, també anomenat sector públic. Les seves activitats i iniciatives les realitza gràcies al pagament d'impostos.

Funcions econòmiques de l'Estat:

- Elabora les normes que regulen l'activitat econòmica del país, establint el marc legal en el qual actuen els agents.
- És propietari d'una part dels factors productius: recursos naturals i matèries primeres i capital.
- Redistribueix la renda per pal·liar les grans desigualtats existents. Per a això se serveix de la política fiscal: part dels impostos recaptats als quals més tenen, es pot dedicar a protegir als més necessitats (subsidis de desocupació, salari mínim, etc.)
- Presta serveis públics i adquireix nombrosos béns i serveis
- Genera llocs de treball
- Dota la societat de les infraestructures necessàries perquè l'activitat econòmica es realitzi en bones condicions: carreteres...
- Crea empreses en sectors estratègics o en dificultat
- Incentiva el sector privat amb diferents ajuts.

A. LES PERSONES

- Participació en la producció
- Consum de béns i serveis

B. EMPRESES

- Producció de béns i serveis
- Benefici
- Tipus:
 - Propietat: públiques/privades
 - Grandària: PYMES/gran empresa
 - Individual/societats

C. L'ESTAT

- Creació de normes i lleis
- Subvencions i ajudes
- Creació d'empreses
- Prestació de serveis públics
- Creació de llocs de treball
- Finança tot amb impostos

Agente económico	Funciones	Objetivos	Limitaciones
Economías domésticas	Consumo	Máxima satisfacción	Renta y preferencias
Empresas	Producción	Máximo beneficio	Presupuesto financiero y tecnología
Sector público	Regulación Suministro de bienes públicos y básicos Redistribución	Máximo bienestar económico colectivo	Ingresos públicos

Sistemes econòmics

- **Sistema econòmic.** És la manera d'organitzar una societat per resoldre els problemes econòmics bàsics: què produir, com produir i per a qui produir; és a dir, la manera com es prenen les decisions sobre què i en quina quantitat produir cada bé i servei, en com produir-los i distribuir-los, i a quines finalitats i objectius va dirigida tota l'activitat econòmica.
- <https://sites.google.com/site/economia20parabachillerato/temario/tema-2-los-agentes-y-los-sistemas-economicos/1-los-agentes-economicos>

Doctrina econòmica:

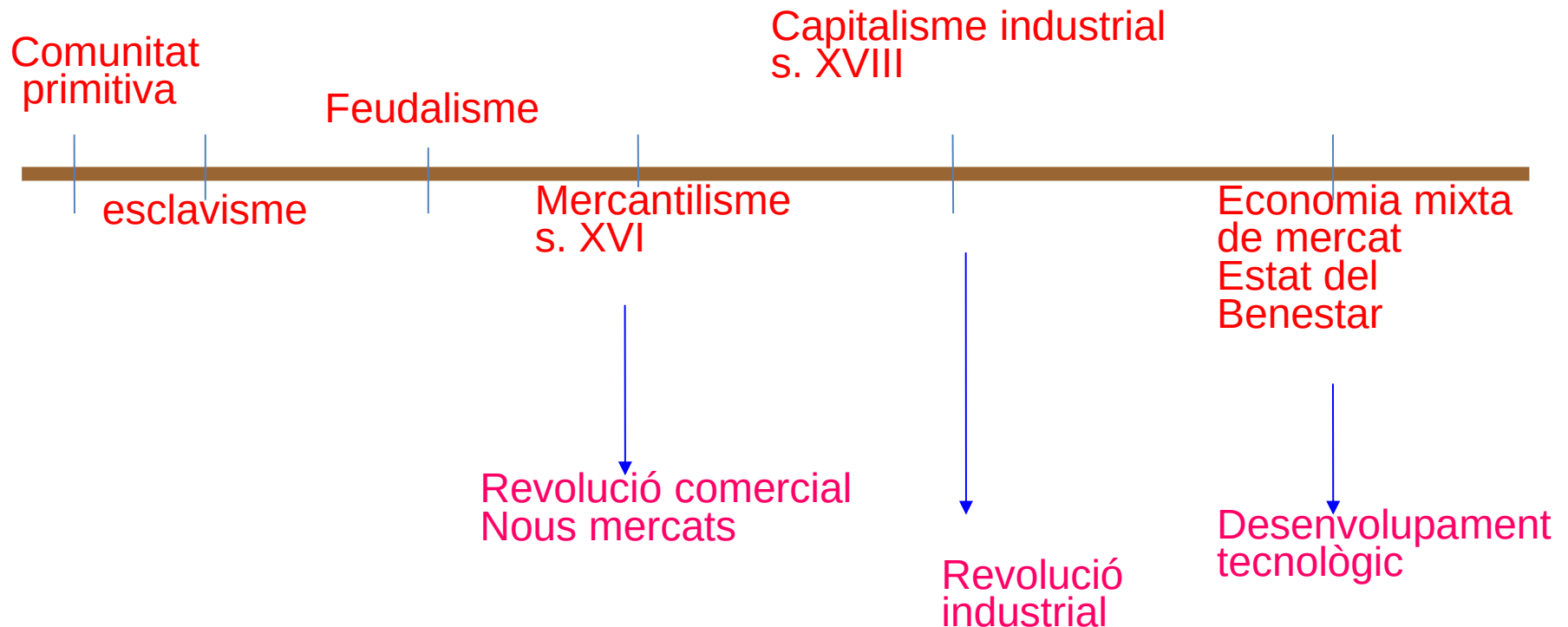
Una doctrina econòmica és un conjunt d'idees i arguments a favor (i en contra) d'un determinat sistema econòmic.

El **liberalisme** ha estat la doctrina defensora del sistema de lliure mercat. **Adam Smith** fou el seu defensor i un dels fundadors de la ciència econòmica; les seves idees estan al seu llibre “De la riquesa de les nacions” publicat al s. XVIII.

El **marxisme**: el sistema d'economia planificació centralitzada. **Karl Marx** fou el fundador del socialisme i criticà el liberalisme en diverses obres, sobretot en “El capital”, llibre publicat a finals del segle XIX.

El **keynesianisme** que defensa el sistema de mercat però subordinat a l'interès públic. **John Maynard Keynes**, economista que va inspirar el New Deal de Roosevelt i la seva obra principal és “Teoria general sobre l'ocupació, l'interès i el diner”.

EVOLUCIÓ DELS SISTEMES ECONÒMICS

Sistemes econòmics

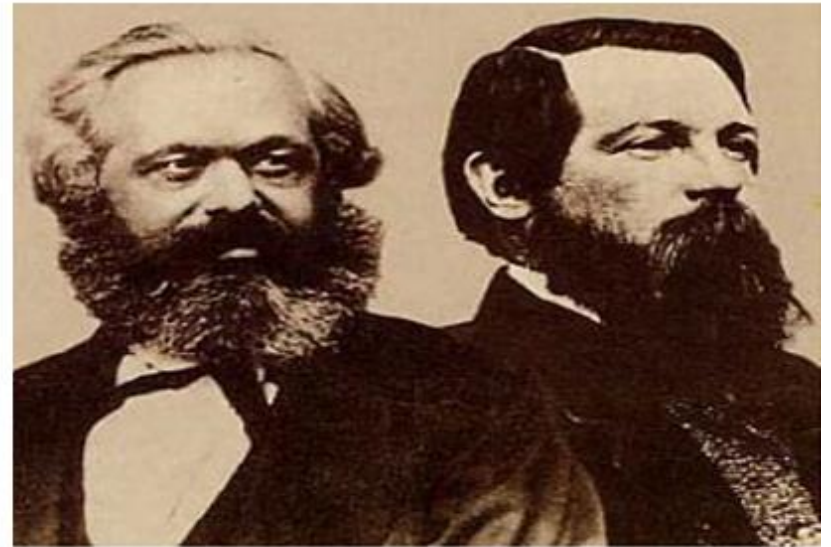
A. EL SISTEMA DE SUBSTÈNCIA

- Famílies produeixen tot el que necessiten
- Cobrir necessitats bàsiques
- Pocs excedents es venen als mercats
- Societats poc desenvolupades
- Economia tradicional

B. EL SISTEMA COMUNISTA

- Sistema de planificació central
- Propietat pública dels mitjans de producció
- Estat controla l'economia:
 - Propietari d'empreses
 - Decideix la producció
 - Satisfà necessitats socials
 - Fixa els preus
 - Reparteix beneficis

C. EL SISTEMA CAPITALISTA

- Sistema de lliure mercat
- Propietat privada
- Recerca del benefici
- Llei de la oferta i la demanda
- Lliure competència
- Monopolis i oligopolis
- Participació de l'Estat en l'economia

16 Ventanas a la...
HISTORIA CONTEMPORANEA

MODELO ECONÓMICO KEYNESIANO

Intervención del Estado

Política de grandes obras públicas: Carreteras, embalses, vías férreas, etc.

Distribución de subsidios a los desempleados, a las empresas, a las familias...

Déficit del presupuesto del Estado

Hacia el equilibrio presupuestario.

Aumento de los
ingresos fiscales del
Estado.

Aumento de los ingresos de las
familias.

Disminución del desempleo.

Crecimiento del consumo.

Crecimiento de la población.

Contratación.

Comparació dels tres sistemes econòmics

Economia de mercat	Economia mixta	Planificació centralitzada
<i>Famílies i empreses consumeixen i produeixen segons les seves preferències i disponibilitats.</i>		<i>Necessitats bàsiques satisfetes en matèries com ara educació, sanitat o ocupació.</i>
<i>Intervenció mínima del sector públic.</i>	<i>El sector públic intervé per corregir els desajustos del mercat.</i>	
• Inestabilitat cíclica. • Escassetat de béns no rendibles. • Deteriorament del medi ambient. • Abusos de certes empreses. • Distribució desigual de la renda.	Serán els de l'economia de mercat o els de la planificació centralitzada, depenent del grau d'intervenció del sector públic.	• Errors de previsió. • Falta d'incentius. • Excessiva burocràcia.

← AVANTATGES

← INCONVENIENTS

La Globalització

<http://vedruna-angels.org/blocs/socials/2010/04/20/que-es-la-globalitzacio/>

<https://es.slideshare.net/salvavila/tema-5-la-globalitzaci>

<https://geografiabatxillerat.wordpress.com/2015/02/16/concepte-de-globalitzacio-economica-i-les-seves-caracteristiques/>